

Vonnisnummer : 2020/
Rolnummer : 18O002505 Systeemnummer: 17RO7753 Notitienummer : OU64.H1.54/2017
Beklaagden : XXX XXX
O TWAALFDE KAMER
Datum vonnis: 14 januari 2020

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde

STRAFZAKEN

Vonnis

Veroordelingsbericht :
Betekend :
Kost :

In de zaak van het **openbaar ministerie**

en de **burgerlijke partijen**:

1. XXX en XXX , wonende te XXX en hun minderjarig kind, XXX , geboren op XXX, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd;

2. XXX en XXX, wonende XXX

3. XXX en XXX, wonende te XXX

4. XXX en XXX, wonende te XXX, en hun minderjarige kinderen namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd:

XXX, geboren op XXX

XXX, geboren op XXX

XXX, geboren op XXX

5. XXX en XXX, wonende te XXX, en hun minderjarige kinderen, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd:

XXX, geboren op XXX

XXX, geboren op XXX

XXX, geboren op XXX

6. XXX en XXX, wonende te XXX

7. XXX en XXX, Wonende te XXX, en hun minderjarig kind, XXX, geboren op XXX, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd

8. XXX, wonende te XXX

9. XXX en XXX , wonende te XXX

10. XXX en XXX, wonende te XXX

11. XXX en XXX, wonende te XXX

12. XXX en XXX, wonende te XXX

13. XXX en XXX, wonende te XXX

14. XXX en XXX, wonende te XXX

allen met als raadsman Mr. Peter DE SMEDT met kantoor te 9000 GENT, Kasteellaan 141.

15. XXX en XXX, wonende te XXX, en hun minderjarige kinderen, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd:

XXX, geboren op XXX

XXX, geboren op XXX

XXX, geboren op XXX

16. XXX en XXX, wonende te XXX, en hun minderjarige kinderen, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd:

XXX, geboren op XXX

XXX, geboren op XXX

tegen:

1. XXX, geboren te XXX op XXX, wonende te XXX, van Belgische nationaliteit

2. XXX, geboren te XXX op XXX, wonende te XXX, van Belgische nationaliteit

beklaagd van:

als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek;

de eerste en de tweede

A.

Opzettelijk of bij gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, een inbreuk te hebben gepleegd op artikel 5.4.9.§2, al.1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid door als exploitant ongeacht de verleende omgevingsvergunning niet altijd de nodige maatregelen te hebben getroffen om schade, hinder, incidenten en ongevallen die de mens of het milieu aanzienlijk beïnvloeden, te hebben voorkomen,

meer bepaald als exploitant van een pluimveebedrijf onvoldoende maatregelen te hebben genomen om geurhinder te voorkomen

te 9700 Oudenaarde, in de periode van 11 maart 2017 (datum eerste vaststelling - OK 1 en 2) tot en met 4 juli 2018 (datum laatste vaststelling - OK 5)

Deze feiten zijn strafbaar gesteld door artikel 16.6.1 §1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM).

de eerste en de tweede

B.

Opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid een inbreuk te hebben gepleegd op:

artikel 5.4.9.§1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid door als exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit de algemene, sectorale of bijzondere milieuvorwaarden niet te hebben nageleefd,

meer bepaald als exploitant van een pluimveebedrijf

de bijzondere milieuvorwaarden, opgelegd in artikel 3, §3, punten 7 en 8 de milieuvergunning van 1 juli 2010, verleend bij besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen, namelijk:

7. De nieuwe ammoniakemissiearme leghennenstal

De leghennenstal voor 110.000 stuks wordt ammoniakemissiearm uitgevoerd volgens het volgende stalsysteem P-3.1.: "Kooi (verrijkte kooi) voor natte mest met afvoer naar een gesloten

mestopslag". De mest wordt dagelijks afgedraaid zodat die verder kan worden gedroogd in de droogtunnel. De mest kan tijdelijk worden gestockeerd, maar wordt op regelmatige basis met containers afgevoerd voor verwerking of export buiten het Vlaams gewest.

8. M.b.t. bestaande leghennenstal

De leghennenstal voor 40.000 stuks wordt ammoniakemissiearm uitgevoerd volgens het volgende stalsysteem P-3.1.: "Kooi (verrijkte kooi) voor natte mest met afvoer naar een gesloten mestopslag". De mest wordt dagelijks afgedraaid zodat die verder kan worden gedroogd in de droogtunnel. De mest kan tijdelijk worden gestockeerd, maar wordt op regelmatige basis met containers afgevoerd voor verwerking of export buiten het Vlaams gewest.

meer bepaald: door de poort van de mestopslag open te hebben laten staan zonder dat dit noodzakelijk was in het kader van transportbewegingen

te 9700 Oudenaarde, op 11 maart 2017 (OK 1)

Herstellvordering

Tevens gedagvaard om, bij toepassing van artikel 16.6.6 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zich te horen veroordelen tot het herstellen van de plaats in de oorspronkelijke toestand, het staken van het strijdige gebruik of het uitvoeren van aanpassingswerken binnen een door de rechtbank te bepalen termijn, onder verbeurte van een dwangsom van € 150 per dag bij overtreding van dit verbod.

PROCEDURE

1. De rechtbank nam inzage van de stukken van de rechtspleging.

De dagvaarding werd regelmatig betekend.

Bij de behandeling van de zaak en in de processtukken werd gebruik gemaakt van de Nederlandse taal.

De beklaagden werden gedagvaard om te verschijnen op de openbare terechtzitting van 4 december 2018.

De behandeling van de zaak werd uitgesteld naar de terechtzitting van 7 mei 2019.

Er werden conclusietermijnen bepaald.

Op 24 september 2019 ging de rechtbank ter plaatse.

De zaak werd in beraad genomen op de terechtzitting van 5 november 2019.

2. De rechtbank nam kennis van:

- de vordering van de burgerlijke partijen XXX en XXX , en hun minderjarig kind, XXX , namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd, XXX en XXX, XXX en XXX, XXX en XXX, en hun minderjarige kinderen namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd: XXX, XXX, XXX, XXX en XXX, en hun minderjarige kinderen, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd XXX, XXX, XXX, XXX en XXX, XXX en XXX, en hun minderjarig kind, XXX, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd, XXX, XXX en XXX , XXX en XXX, XXX en XXX, XXX en XXX, XXX en XXX, XXX en XXX, bij monde van hun raadsman mr. Peter DE SMEDT, advocaat te Gent;
- de vordering van de burgerlijke partijen XXX en XXX, en hun minderjarige kinderen, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd XXX, XXX, XXX;
- de vordering van de burgerlijke partijen XXX en XXX, en hun minderjarige kinderen, namens wie zij optreden als ouder en wettelijke voogd XXX en XXX;
- de vordering van het openbaar ministerie, uitgesproken door I. D'haese, substituut-procureur des Konings;
- het verweer van de beklaagden XXX en XXX, bijgestaan door meester J. Opsommer, advocaat te Oudenaarde.

STRAFRECHTELIJK

Feiten

3. De beklaagden exploiteren te Oudenaarde een pluimveehouderij met 150.000 leghennen.

Het bedrijf beschikt over een milieuvergunningen geldig tot 2030.

Het bedrijf wordt reeds sinds 2014 opgevolgd door de milieu-inspectie wegens geurhinder. De milieu-inspectie ontving sinds 2013 geregeld klachten van omwonenden en gaf verschillende raadgevingen daarover aan het bedrijf.

Op 29 oktober 2014 werden de beklaagden door de milieu-inspectie aangemaand. In de aanmaning staat dat op 28 oktober 2014 een erg hinderlijke geur werd waargenomen die

afkomstig was van het bedrijf. De geur was tot op 700 meter van de inrichting waarneembaar. De beklagden werden aangemaand om een luchtemissie- en geurstudie te laten uitvoeren met het oog op het nemen van maatregelen.

In 2016 werden er geen klachten gemeld aan de milieu-inspectie.

Naar aanleiding van een klacht van omwonenden uit de XXX en XXX ging de milieu-inspectie op 11 maart 2017 om 16.30u ter plaatse en stelde windafwaarts van het bedrijf, in de XXX en XXX, een onaangename hinderlijke geur vast die afkomstig was van de kippenhouderij. Windopwaarts was er geen geurhinder.

De milieu-inspectie stelde eveneens vast dat, in strijd met de opgelegde bijzondere voorwaarden in de milieuvergunning (punten 7 en 8), de poort van de mestopslag open stond zonder dat dit noodzakelijk was (OK 1).

De beklagden werden door de milieu-inspectie aangemaand de poort gesloten te houden.

Eveneens op 11 maart 2017, van 17.45 u tot 18.45 u, stelde de politie na klacht van XXX, XXX 4, vast dat er een penetrante geur hing die afkomstig was van het bedrijf van de beklagden. De verbalisanten stelden eveneens vast dat de poort van de loods open stond, dat er een berg mest lag en dat er een ventilator in de richting van de poort blies. De beklagden waren aanwezig en gaven toe dat er geurhinder was. Volgens hen waren zij volledig in regel en waren de klachten het gevolg van een openbaar onderzoek over hun vraag tot uitbreiding met 9.000 kippen (OK 2).

4. Op 28 april 2017 verklaarde de eerste beklagde aan de politie:

'Wij zijn zelf, zijnde XXXen XXX, verantwoordelijk voor de navolging van de terzake geldende milieuvergunning. Wij zijn geen vennootschap noch een BVBA maar een VVZRL, 2 zelfstandigen onder één ondernemingsnummer. Het doel van ons bedrijf is het kweken van pluimvee om uiteindelijk de eieren te verkopen.

Wij zijn nog steeds in orde met onze installaties en conform de wet. De vraag is wat de overheid verstaat onder een gesloten mestopslag. We hebben de mestopslag zo gebouwd dat het volledig volgens de wet is, zijnde: - moet gesloten zijn - waterdichte vloer - droog – verluchting.

Ons systeem werd gecontroleerd door DLV (een organisatie welke milieuvergunningen klaarmaakt voor bedrijven) en werd goedgekeurd ook al was het met een open poort, (ventilatie)

De klachten kwamen ook doordat de poort open stond. De poort is nu toe. We hebben in het midden van de gebouwen een ventilatieopening gemaakt en blijktbaar is dit beter.

Het voorkomen van verdere geurhinder kan deels verminderen door het plaatsen van een stofbak, welke ook in de aangevraagde vergunning staat. Dat kost ons om en bij 40 à 50.000 euro.

Ik ben mijn inziens volledig in orde. Er moet niets geregulariseerd worden. Ik vind het trouwens jammer dat de milieu-inspectie, die beter geplaatst is dan jullie, zelf niet ter plaatse komt en zegt wat er gedaan moet worden.

Ik ben bereid de zaken te veranderen maar dan moet het wel gekoppeld worden. Ik wacht nu het besluit af van de provincie. Ik hou me trouwens aan het feit dat de poort dicht blijft.

Ik wil er nog bij vermelden dat ik het merkwaardig vind dat ik de laatste jaren slechts 3 à 4 klachten ontving en tijdens het openbaar onderzoek voor de vraag van uitbreiding, zijn er opeens 7 klachten geweest.'

5. Op 29 maart 2017 stelde de omgevingsinspectie vast dat het bedrijf, zelfs met gesloten poort, opnieuw oorzaak was van een hinderlijke geur en dit tot op een aanzienlijke afstand ervan. Op 30 maart 2017 was de hinderlijke geur waarneembaar tot in de XXX tussen de huizen. De wind kwam vanuit de richting van het bedrijf en kon enkel van het bedrijf afkomstig zijn. Hoe dichterbij het bedrijf, hoe heviger de geurhinder was (OK 3).

De beklagden werden op 30 maart 2017 opnieuw aangemaand om een luchtemissie- en geurstudie te laten uitvoeren met het oog op het nemen van remediërende maatregelen.

6. Op 27 en 28 juni 2017 gingen de omgevingsinspecteurs na klachten van omwonenden opnieuw ter plaatse en stelden vast dat het bedrijf, met gesloten poort, andermaal oorzaak was van een zeer hinderlijke tot matig hinderlijke geur in de XXX (OK 4). De eerste beklagde liet weten dat er toen geen uitzonderlijke activiteiten hadden plaats gevonden op het bedrijf.

Op 18 en 28 juli 2017 werd door verschillende omgevingsinspecteurs op verschillende tijdstippen en op verschillende plaatsen zeer hinderlijke geur afkomstig van het bedrijf van de beklagden waargenomen.

Omdat de poort van de loods telkens gesloten was en er toch geurhinder was, en omdat op het grondplan van het bedrijf de puntbronnen van de geuremissies ontbraken, zijn de omgevingsinspecteurs naar het bedrijf gegaan. Zij hebben er vastgesteld dat de poort effectief dicht was maar dat er openingen werden gemaakt in de wand van de mestopslagplaats ter hoogte van het dak waardoor de dezelfde luchtstroom die anders langs de poort naar buiten ging nu langs daar naar buiten ging en voor geurhinder zorgde.

Ook in de nok van de mestdroger waren openingen gemaakt. Verder werd vastgesteld dat, in tegenstelling tot wat werd beweerd, de mest nog niet werd opgevangen in een container/oplegger. De milieu-inspectie concludeerde dat de geurhinder het gevolg is van de voortdurende emissies van het bedrijf.

Ook in september 2017 werd geurhinder vastgesteld (OK 3).

7. Tussen 27 september 2017 en 4 juli 2018 ontving de omgevingsinspectie 21 klachten over geurhinder van 9 verschillende omwonende gezinnen. In die periode werden door de

omgevingsinspectie 20 controles uitgevoerd. De vastgestelde hinder varieerde naargelang de windrichting en in intensiteit (van matige tot soms zware geurhinder, OK 5, stuk 21).

De beklaagden werden op 19 juli 2018 aangemaand om uiterlijk tegen 1 maart 2019 maatregelen te nemen.

Op 11 maart 2018 werd XXX verhoord. Hij verklaarde:

'Ik neem kennis van de reden van het verhoor. Ik neem kennis dat de Vlaamse overheid vraagt naar onze intenties in de toekomst.

Ik neem tevens kennis dat we op 2 artikels van de algemene bepalingen inzake milieubeleid in overtreding zouden zijn. Het probleem gaat vooral over de geurhinder die niet kan worden tegen gehouden.

Ze opteren voor een gesloten mestopslag en ze reageren tevens over het stalsysteem.

Over het stalsysteem kan ik het volgende zeggen. We zijn vergund volgens het ammoniak emissiearme systeem P 3.1 "Kooi voor natte mest met afvoer naar een gesloten mestopslag met naschakeltechniek droogtunnel". Maar daar is er sowieso geen probleem.

Inzake de gesloten mestopslag, kan ik u meedelen dat ze zelfs vanuit Brussel mij niet kunnen vertellen welke de definitie is van een gesloten mestopslag.

Maar zoals ik het zie en zoals zij het willen, dus dat er geen ventilatie is, dan krijg je bij wijze van spreken een bom. We hebben een investering gedaan van 15.000 euro zodat de mest rechtstreeks in een camion terechtkwam. Probleem was dat de mest niet meer droogde, nat bleef en bijgevolg nog meer reukhinder gaf, zoals gras dat lange tijd geen lucht krijgt. Ik geef u hiervan een foto mee en tevens de definitie van een mestopslag.

We hebben in feite een vergunning voor stockage van 3.000 ton. Sinds oktober ligt er maximum 50 ton. Twee à drie keer per week komen ze de mest ophalen.

Dus, mijn gevraagde uitbreiding is dus volledig afgekeurd.

Wij zijn momenteel met alle instanties bezig om in orde te komen met heel ons bedrijf, in hoeverre dat we al niet aan alle regels voldoen.

Wat we in de toekomst gaan doen, zijn we ons nog over aan het beraden. Het valt wel enorm op dat er nu al enkele maanden geen klachten meer zijn. Er zijn enkel klachten tijdens een openbaar onderzoek. Op het ogenblik dat we terug een uitbreiding zouden aanvragen, gaan de klachten beginnen komen.'

8. Als gevolg van het plaatsbezoek van de rechtbank samen met de partijen en de omgevingsinspectie heeft deze laatste navolgende actualisatie medegedeeld (rode OK).

'De afdeling handhaving heeft in de periode van 04/07/2018 tot en met 24/09/2019 43 klachten en 4 meldingen ontvangen aangaande geurhinder. De omwonenden klagen nog steeds over

een regelmatig terugkerende geurhinder. Afhankelijk van de windrichting ondervinden andere omwonenden de hinder.

In het kader van deze klachten werden 11 controles ter plaatse uitgevoerd, waarbij in 7 gevallen een lichte tot hinderlijke geur werd waargenomen. Van deze 11 controles waren er 7 ambtshalve (t.t.z. niet onmiddellijk reagerend op een klacht) en in 4 gevallen werd een licht hinderlijke geur waargenomen. Bij 3 op de 4 controlebezoeken uitgevoerd in functie van een klacht werd licht hinderlijke tot hinderlijke geur waargenomen ter hoogte van de woningen van klagers.

Ik stel vast, op basis van voorgaande, dat er niets veranderd is ten opzichte van de toestand die werd vastgesteld en genoteerd in de voorgaande processen-verbaal, tenzij dat de toegangspoort voortdurend dicht blijft en de gedroogde mest wordt opgeslagen in (niet met een dekzeil afgedekte) containers, waarbij de hierin opgeslagen, gedroogde mest regelmatig wordt afgevoerd.

De afdeling handhaving heeft, op 20/06/2019, een sensorisch omgevingsonderzoek, uitgevoerd door de deskundige Olfascan, ontvangen.

Deze studie situeert de oorzaak van de geuremissies en de impact ervan op de omgeving.

De oorzaak en/of bron van de hinderlijke geuremissies wordt in de studie van Olfascan duidelijk bij de mestdroger gelegd. De toezichthouders van de afdeling handhaving waren op basis van hun controles ook al tot deze conclusie gekomen.

De waarnemingen in de omgeving van het bedrijf door de mensen van Olfascan, stemmen overeen met de waarnemingen, die werden gedaan door de verschillende toezichthouders van de afdeling handhaving.

Uit de samenvattende conclusies van het sensorische omgevingsonderzoek blijkt dat er sprake is van negatieve effecten ter hoogte van een klein deel van het woon(uitbreidings)gebied ten ZO van het bedrijf en een beperkt negatief effect ter hoogte van grotere delen van het woon(uitbreidings)gebied ten O en ten Z van het bedrijf en delen van het woongebied met landelijk karakter ten N, alsook bij verspreide bewoning in het omliggende agrarische gebied.

In het besluit is geen oplisting van remediërende maatregelen opgenomen. Er is enkel gesteld dat indien de huidige situatie verder uitgebraat wordt, maatregelen op langere termijn noodzakelijk zijn (d.i. in functie van voortschrijdend BBT) en indien er (nieuwe) technieken op termijn als, haalbaar geacht worden binnen de sector, het bedrijf hiervoor de nodige aandacht dient te hebben en te onderzoeken of deze technieken al dan niet toepasbaar zijn (en indien mogelijk implementeren).

In de aanmaning van de afdeling handhaving van 30/03/2017 werd gevraagd een oplisting te maken van remediërende maatregelen. In de voorgelegde sensorische omgevingsonderzoek is geen oplisting van remediërende maatregelen opgenomen. Bij latere aanmaningen van de afdeling handhaving werd de aanmaning gespecificeerd en uitgebreid tot het effectief nemen van milderende maatregelen (indien de eerder door het bedrijf voorgestelde maatregelen - opslag van gedroogde mest in containers en een stofbak ontoereikend waren), gezien de aanhoudende klachten.

Tot op heden werden geen bijkomende remediërende maatregelen genomen.

Bijkomende informatie

De afdeling handhaving stelt dat de geurhinder waarschijnlijk aanzienlijk zal zijn gereduceerd indien de mestdroger niet wordt gebruikt en de natte mest rechtstreeks wordt afgevoerd (ammoniakemissiearm stalsysteem P3.1 - kooi voor natte mest met afvoer naar een gesloten mestopslag, conform het Ministerieel besluit van 19 maart 2004), waarbij wel de toestemming dient te worden verkregen van de vergunningverlener om de bijzondere milieuvoorwaarde m.b.t. de mestdrooginstallatie te schrappen. De natte mest kan worden afgevoerd in Vlaanderen. Uit informatie van de VLM (zie bijlage) blijkt dat dergelijk afvoer mogelijk is.

Er bestaan nageschakelde technieken om de emissie van een mestdroger te behandelen. Het bedrijf heeft tot op heden geen voorstellen aangaande geformuleerd. Om dergelijke technieken op een efficiënte en haalbare wijze toe te passen zullen evenwel gelijktijdig aanpassingswerken, wat de ventilatiestromen en - debieten betreft, dienen te gebeuren.

Tot op heden heeft het bedrijf de mogelijke remediërende maatregelen noch opgelijst en overgemaakt aan de afdeling handhaving, noch gerealiseerd.'

De omgevingsinspectie controleerde bij de Vlaamse Landmaatschappij ook de bewering van de beklagden dat er geen afnemers zijn voor de natte mest. De VLM bezorgde een overzicht waaruit blijkt dat vele pluimveehouderijen natte mest via verschillende mestverwerkers afvoeren.

De gemeentelijk omgevingsambtenaar bevestigde dat zij meerdere klachten van omwonenden ontvingen en dat die door de omgevingsinspectie werden behandeld.

Beoordeling

Telastlegging A

9. De rechtbank heromschrijft de geïncrimineerde periode als volgt: **'te 9700 Oudenaarde, in de periode van 28 oktober 2014 (datum eerste vaststelling - OK 1) tot en met 4 juli 2018 (datum laatste vaststelling - OK 5)**, met dien verstande dat de feiten tot 22 februari 2017 een inbreuk vormden op artikel 22 van het Milieuvergunningsdecreet. Bij Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, in werking getreden op 23 februari 2017, werd het Milieuvergunningsdecreet opgeheven en vervangen door Titel V van het DABM. VLAREM I werd eveneens opgeheven. Artikel 22, lid 1 Milieuvergunningsdecreet *jo.* artikel 43, § 1 VLAREM I werd vervangen door artikel 5.4.9, § 1 DABM.

De burgerlijke partijen hebben daarover geconcludeerd en de beklaagden hebben zich daarover verdedigd.

10. Artikel 5.4.9, § 1 DABM bepaalt:

§ 1. De exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit is verplicht de algemene, sectorale en bijzondere milieuvoorwaarden na te leven.

§ 2. Ongeacht de verleende omgevingsvergunning treft de exploitant altijd de nodige maatregelen om schade, hinder, incidenten en ongevallen die de mens of het milieu aanzienlijk beïnvloeden, te voorkomen.

Ongeacht de verleende omgevingsvergunning treft de exploitant, in geval van incidenten en ongevallen die de mens of het milieu aanzienlijk beïnvloeden, onmiddellijk de nodige maatregelen om de gevolgen ervan voor de mens en het milieu te beperken en om verdere mogelijke incidenten en ongevallen te voorkomen.

11. Sinds 2013 is er geurhinder in de omgeving van het bedrijf. In de periode 2013-2019 werden tientallen klachten geformuleerd door meerdere klagers en werden tientallen vaststellingen van onaanvaardbare geurhinder door de milieu-inspectie gedaan.

Hierbij wordt verwezen naar de bovenvermelde (randnr. 4 e.v.) vaststellingen.

De vaststellingen op 11 maart 2017 van een penetrante geur die afkomstig was van het bedrijf, waar de poort van de loods open stond terwijl er een berg mest lag en een ventilator in de richting van de poort blies, spreken boekdelen. De beklaagden waren toen aanwezig en gaven ook toe dat er geurhinder was.

Op 29 maart 2017 stelde de omgevingsinspectie een hinderlijke geur vast tot op een aanzienlijke afstand. Op 30 maart 2017 was de hinderlijke geur waarneembaar tot 700 meter verder, in de XXX tussen de huizen. De beklaagden werden opnieuw aangemaand om een luchtemissie- en geurstudie te laten uitvoeren met het oog op het nemen van remediërende maatregelen. Op 27 en 28 juni 2017 stelden omgevingsinspecteurs een zeer hinderlijke tot matig hinderlijke geur in de XXX. Op 18 en 28 juli 2017 werd door verschillende omgevingsinspecteurs op verschillende tijdstippen en op verschillende plaatsen zeer hinderlijke geur afkomstig van het bedrijf van de beklaagden waargenomen. Vervolgens hebben de omgevingsinspecteurs vastgesteld dat de poort effectief dicht was maar dat er openingen werden gemaakt in de wand van de mestopslagplaats ter hoogte van het dak waardoor de dezelfde luchtstroom die anders langs de poort naar buiten ging nu langs daar naar buiten ging en voor geurhinder zorgde. Ook in de nok van de mestdroger waren openingen gemaakt. Verder werd vastgesteld dat, in tegenstelling tot wat werd beweerd, de mest nog niet werd opgevangen in een container/oplegger. De milieu-inspectie concludeerde dat de geurhinder het gevolg is van de voortdurende emissies van het bedrijf.

Tussen 27 september 2017 en met 4 juli 2018 ontving de omgevingsinspectie 21 klachten over geurhinder van 9 verschillende omwonende gezinnen. In die periode werden door de omgevingsinspectie 20 controles uitgevoerd. De vastgestelde hinder varieerde van matige tot soms zware geurhinder.

De vele klachten van omwonenden, en de vaststellingen en aanmaningen door de milieu-inspectie ten spijt bleef de exploitatie voor overmatige geurhinder zorgen.

De geurwaarnemingen zoals beschreven door de omgevingsinspectie gaven geen constant onhoudbare situatie weer. Dit is ook niet vereist om van een abnormale hinder te kunnen spreken. Naar het oordeel van de rechtbank valt de geurhinder wel degelijk als abnormale hinder te omschrijven gelet op de kenmerkende, indringende geur eigen aan kippen en kippenmest, en gelet op het aanhoudende karakter van de geurproblematiek gedurende meerdere jaren.

Bovendien zijn de vaststellingen van de omgevingsinspectie momentopnamen. De klachten van de buurt over hinder op andere momenten zijn eveneens geloofwaardig.

Dat de geurhinder vaak plaatselijk is doet evenmin af aan het abnormaal karakter van de hinder. Uit de vaststellingen komt duidelijk naar voor dat de hinder afhankelijk is van de windrichting en dat de geurintensiteit plaatselijk kon verschillen. Het is niet omdat sterke geurhinder niet constant of overal in de buurt werd waargenomen dat de significante hinder die wel werd vastgesteld gedurende jaren getolereerd moest worden.

De beklagden hebben tot heden nog steeds geen enkele maatregel genomen om deze abnormale geurhinder te voorkomen. Zij vergenoegen er zich mee te stellen dat zij de vergunning naleven.

Het economisch aspect primeert duidelijk boven de milieuzorgplicht, en dit ondanks de vele klachten en aanmaningen.

Op geen enkel ogenblik werd er voorgesteld om gelet op de abnormale hinder die werd veroorzaakt, de productie, zelfs gedeeltelijk te beperken of stil te leggen in afwachting van noodzakelijke saneringsmaatregelen. Naar aanleiding van het plaatsbezoek is gebleken dat de beklagden een afvoer van de natte mest economisch niet interessant vinden en dat ze een luchtbehandelingsinstallatie te duur vinden.

Het algemeen voorkomingsprincipe werd onvoldoende nageleefd, aangezien er nog steeds wordt geëxploiteerd zonder dat een luchtbehandelingsinstallatie is geïnstalleerd. De geurhinder is voornamelijk afkomstig van de mestdrooginstallatie waarbij de lucht vrij en onbehandeld geëmitteerd wordt langs de openingen die in het dak gemaakt werden. De exploitatie had niet mogen opstarten zonder dat de best beschikbare technieken waren toegepast ter bescherming van mens en leefmilieu, en zonder dat alle nodige maatregelen waren getroffen om de buurt niet te hinderen door geur.

Dat het bedrijf gelegen is in agrarisch gebied, en sommige woningen ook, en andere in landelijke woongebied, stelt de beklagden niet vrij van het voorkomingsprincipe.

De telastlegging A zoals heromschreven is bewezen.

Telastlegging B

12. Onder deze tenlastelegging worden de beklaagden vervolgd om de poort van de mestopslag open te hebben laten staan zonder dat dit noodzakelijk was in het kader van transportbewegingen en dit in strijd met de bijzondere milieuvorwaarden, opgelegd in artikel 3, §3, punten 7 en 8 de milieuvergunning van 1 juli 2010.

Deze voorwaarden bepalen:

7. De nieuwe ammoniakemissiearme leghennenstal

De leghennenstal voor 110.000 stuks wordt ammoniakemissiearm uitgevoerd volgens het volgende stalsysteem P-3.1.: "Kooi (verrijkte kooi) voor natte mest met afvoer naar een gesloten mestopslag". De mest wordt dagelijks afgedraaid zodat die verder kan worden gedroogd in de droogtunnel. De mest kan tijdelijk worden gestockeerd, maar wordt op regelmatige basis met containers afgevoerd voor verwerking of export buiten het Vlaams gewest.

8. M.b.t. bestaande leghennenstal

De leghennenstal voor 40.000 stuks wordt ammoniakemissiearm uitgevoerd volgens het volgende stalsysteem P-3.1.: "Kooi (verrijkte kooi) voor natte mest met afvoer naar een gesloten mestopslag". De mest wordt dagelijks afgedraaid zodat die verder kan worden gedroogd in de droogtunnel. De mest kan tijdelijk worden gestockeerd, maar wordt op regelmatige basis met containers afgevoerd voor verwerking of export buiten het Vlaams gewest.

De beklaagden betwisten de telastlegging en houden voor, met verwijzing naar de definitie van het begrip 'gesloten mestopslag' in het M.B. van 28 mei 2018 dat volgens hen ventilatie toelaat.

Niet enkel was dit M.B. nog niet bestaande op 11 maart 2017, datum van de te last gelegde inbreuk, het zijn de voorwaarden zoals omschreven in de vergunning zelf die moeten worden nageleefd. Deze specifieke voorwaarden zijn zonder enige twijfel bedoeld om geurhinder te voorkomen. Het is ook in die zin dat ze door de omgevingsinspectie werden toegepast wanneer zij aan de beklaagden herhaalde aanmaningen gaven om de poort van de mestopslag gesloten te houden tenzij noodzakelijk voor transport. Op het ogenblik van de vaststellingen was dat niet het geval.

Op 11 maart 2017 stond de poort van de loods open terwijl er een berg mest lag en een ventilator in de richting van de poort blies waardoor een penetrante geur werd vastgesteld bij de klagers. Dat vormt een flagrante inbreuk op de vergunningsvoorwaarden.

De telastlegging B is eveneens bewezen.

Straf

13. De bewezen verklaarde feiten zijn de uitvoering van een zelfde strafbaar opzet zodat voor ze samen slechts één straf moet worden opgelegd.

14. Krachtens artikel 16.6.1.§1 DABM kunnen de feiten worden bestraft met een gevangenisstraf van 1 maand tot 2 jaar en met een geldboete van 100 tot 250.000 euro of met één van die straffen in hoofde van een natuurlijke persoon, en met een geldboete van 500 tot 500.000 euro in hoofde van een rechtspersoon.

Het openbaar ministerie vorderde een geldboete van 750 euro voor beide beklaagden.

15. De beklaagden exploiteerden in strijd met de vergunningsvoorwaarden. Dat gaf aanleiding tot milieuschade en hinder.

De impact van geurhinder wordt in de 'Handleiding voor behandeling van geurklachten door lokale overheden' als volgt omschreven:

Geurhinder betekent voor de mens een belangrijke aantasting van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. De omschrijving van de Wereldgezondheidsorganisatie van gezondheid als 'een toestand van algemeen fysiek, psychisch en sociaal welbevinden en niet alleen de afwezigheid van ziekte of gebrek' geeft aan dat een goede milieukwaliteit essentieel is voor de kwaliteit van het leven. Geurhinder manifesteert zich in de eerste plaats op het psychisch vlak als een gevoel van onbehagen en lagere appreciatie van de woonomgeving. Het hindergevoel gaat veelal samen met een gevoel van onrust, omdat de onaangename geurwaarnemingen geassocieerd worden met gevaar voor giftigheid. Een dergelijk regelmatig terugkerende onrust over de eigen gezondheid vormt een ernstige mentale belasting. Op het sociaal vlak uit het gevoel van hinder zich door het ontstaan van actiegroepen. De mens voelt zich minder machteloos binnen een groep dan als individu.

De gevolgen van geurhinder zijn ook merkbaar op economisch vlak. De toekenning van milieuvergunningen aan bedrijven die potentiële stankverspreiders zijn, ondervindt weerstand van de omwonenden. Zowel nieuwe als bestaande bedrijven die klachten over geurhinder ontvangen, moeten inspanningen leveren om die geurhinder te voorkomen en te bestrijden. Geurhinder kan ook negatieve gevolgen hebben voor de waarde van onroerende goederen in de omgeving van een stankbron.

In veel mindere mate heeft geurhinder ook effect op het fysisch vlak. Niet-toxische fysiologische reacties zijn meestal het gevolg van een inwerking op het zenuwstelsel. Uit enquêtes en uit vaststellingen ter plaatse blijkt dat perioden van ernstige geurhinder gepaard kunnen gaan met hoofdpijn, verstoring van de slaap en verlies van eetlust.

<https://www.lne.be/beleid-geurhinder>

16. In de bedrijfsvoering was er duidelijk een structureel tekort aan aandacht voor het leefmilieu en de hinder voor de omwonenden. Dat blijkt ook uit de verklaring van de beklaagden.

Door de misdrijven veroorzaakten de beklaagden niet alleen reële milieuschade, zij vervalsen op die wijze ook de concurrentie met bedrijven die wel de nodige inspanningen doen om de milieuregels na te leven.

Meerdere inspecties en aanmaningen waren niet afdoende om meteen al nodige maatregelen te nemen om een einde te maken aan de inbreuken. Milieuzorg was ondergeschikt aan de exploitatie en winst.

De beklaagden verliezen uit het oog dat vooraf aan de exploitatie aan de vergunningsvoorwaarden en normen voldaan moet zijn en niet omgekeerd.

Het is duidelijk dat de beklaagden een afweging maken van pakkans en economisch voordeel, en zelfs éénmaal 'gepakt' nog steeds het eigen economisch belang liet primeren.

17. De straf moet doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. Zo staat het ook in artikel 5 van Richtlijn 2008/99/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht.

18. De beklaagden hebben de misdrijven in professioneel verband gepleegd en handelden uit winstbejag.

Zij stelden het eigen economisch belang boven het belang dat de gemeenschap heeft bij het behoud van de volksgezondheid en een veilig leefmilieu.

De op te leggen geldboete moet duidelijk maken dat de naleving van de regels ter bescherming van het leefmilieu ernstig genomen moet worden; dat de beklaagden zich niet ongestraft boven de wet kunnen stellen en niet enkel de baten maar ook de kosten van hun activiteiten moeten dragen.

Een geldboete moet ook van die aard zijn dat zij ontmoedigt nog langer de wet te overtreden of aanzet tot een afweging van pakkans en economisch voordeel.

Bovendien moet ook rekening worden gehouden met de maatschappelijke kost die door de beklaagden veroorzaakt wordt in de vorm van de noodzakelijke inzet van mensen en middelen voor de handhaving. De inzet van inspectiediensten, politie en justitie maakt voor de gemeenschap een grote kost uit.

De beklaagden hebben een blanco strafrechtelijk verleden. Een deel van de geldboete kan met uitstel worden opgelegd. Dit zal gelden als waarschuwing.

De beklaagden voldoen aan de wettelijke voorwaarden om de gunst van het uitstel van tenuitvoerlegging te kunnen genieten.

HERSTEL EXPLOITATIEVERBOD VEILIGHEIDSMATREGEL

19. Het openbaar ministerie vorderde in toepassing van artikel 16.6.6. DABM eveneens het herstel, het staken van het strijdig gebruik of aanpassingswerken te bevelen onder verbeurte van een dwangsom van 500 euro per dag dat dit bevel niet wordt nageleefd.

Artikel 16.6.6. DABM bepaalt:

§ 1. Naast de straf kan de rechtbank, ofwel ambtshalve, ofwel op vordering van het openbaar ministerie, ofwel op vordering van de gemachtigde ambtenaar, ofwel op vordering van de burgerlijke partij, bevelen om de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen, het strijdige gebruik te staken of aanpassingswerken uit te voeren.

Als de gemachtigde ambtenaar daartoe een herstellvordering indient, gebeurt dat op grond van deze vordering.

§ 2. De herstellvordering wordt door de gemachtigde ambtenaar bij het parket ingeleid met een gewone brief, in naam van het Vlaamse Gewest.

De vordering vermeldt minstens de geldende voorschriften en een omschrijving van de toestand zoals die was voor het misdrijf.

§ 3. De rechtbank bepaalt een termijn voor de uitvoering van de herstelmaatregelen, rekening houdend met de termijn die voor de uitvoering van de herstelmaatregelen is bepaald in de herstellvordering, vermeld in § 1.

De rechtbank kan op vordering van de gemachtigde ambtenaar ook een dwangsom bepalen per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregelen.

20. In toepassing van artikel 16.6.5. DABM kan de rechter - na de partijen gehoord te hebben - bij wijze van veiligheidsmaatregel het verbod uitspreken om de inrichting die aan de oorsprong van de inbreuk ligt te exploiteren gedurende de termijn die hij bepaalt.

De beklaagden hebben over saneringsmaatregelen en exploitatieverbod geconcludeerd.

21. De burgerlijke partijen vorderen eveneens het herstel. Zij vorderen de beklaagden een verbod op te leggen om de mestdroger te gebruiken en hen het bevel te geven om de natte mest rechtstreeks af te voeren, en dit tot zolang zij niet de nodige maatregelen hebben getroffen om de emissie van de mestdroger te behandelen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te brengen. En verder dat de zaak in afwachting van de implementatie van de maatregelen om de emissie van de mestdroger te behandelen, en enkel wat dit aspect betreft, aan te houden.

De burgerlijke partijen vorderen eveneens een dwangsom van 1.000 euro per dag vertraging na het verstrijken van een maand volgend op de betekening van het tussen te komen vonnis, en dat het verbeurd zijn van de dwangsom kan bewezen worden met alle middelen van recht, daarin begrepen een gerechtsdeurwaardersvaststelling. Zij vorderen de beklaagden in solidum, minstens de ene bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot betaling van de desgevallend te verbeuren dwangsommen.

22. Gelet op de aanhoudende inbreuken en hinder bestaat er gevaar voor de omwonenden en is het noodzakelijk dat het gebruik van de mestdrooginstallatie wordt stopgezet en dat de natte mest rechtstreeks wordt afgevoerd, en dit tot zolang door de beklaagden niet de nodige maatregelen werden getroffen om de emissie van de mestdroger te behandelen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te brengen.

Dit verbod en bevel zijn geen straffen en worden onmiddellijk uitvoerbaar verklaard.

23. Gezien de hardnekkigheid waarmee de beklaagden blijven de wet overtreden is een dwangsom noodzakelijk. Het bedrag ervan kan door de rechter bepaald worden, zelfs zonder een specifiek gevorderd bedrag of hoger dan het gevorderde bedrag. Het volstaat dat een dwangsom gevorderd werd.

BURGERRECHTELIJKE SCHADEVERGOEDING

24. Bijna alle burgerlijke partijen zijn omwonenden van het bedrijf en werden geconfronteerd met geurhinder en hebben daarover klachten geuit.

Het fundamentele recht van de burgerlijke partijen op een gezond leefmilieu en op de eerbiediging van hun woonst en hun gezin- en privéleven werd langdurig en ernstig geschonden.

Artikel 8 van het E.V.R.M., zoals ingevuld door de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens (cfr. P. DE HERT, Art. 8 E.V.R.M. en het Belgisch recht, De bescherming van privacy, gezin, woonst en communicatie, Mys en Breesch, 370 e.v.) en door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (zie EHRM, Lopez Ostra tegen Spanje, 9 december 1994, TMR 1995/4, 294; EHRM, 9 juni 2005, TMR 2005/6, 634) en art. 23 van de Grondwet, vormen de basis voor deze rechten.

De bescherming van de woning door artikel 8 E.V.R.M. beperkt zich immers niet tot de bescherming tegen indringing, maar omvat ook de bescherming tegen niet-concrete of niet-fysieke indringing zoals emissies, geurhinder en andere vormen van hinder. Een ernstige aantasting van het milieu kan een aantasting zijn van het recht op de bescherming van de woonst wanneer deze aantasting verhindert dat het individu het normaal genot van zijn woning

en omgeving heeft. (E.H.R.M. 2 november 2006 inzake GIACOMELLI tegen Italië, TMR 2007/2, 116)

De bewezen verklaarde feiten hadden een rechtstreekse weerslag op de woning, het gezins- en privéleven van de burgerlijke partijen.

Uit het dossier blijkt immers dat de burgerlijke partijen langdurig met ernstige geurhinder te kampen hadden.

Dit heeft onmiskenbaar de levenskwaliteit en het woonklimaat van de burgerlijke partijen ernstig aangetast.

Hierbij kan nogmaals verwezen worden naar de 'Handleiding voor behandeling van geurklachten door lokale overheden' waar de impact van geurhinder wordt omschreven.

25. De bewezen verklaarde feiten staan in oorzakelijk verband met de schadelijke gevolgen die door de burgerlijke partijen werden geleden.

De beklaagden zijn uitsluitend en hoofdelijk aansprakelijk voor de schade en zijn er dan ook toe gehouden deze schade te vergoeden.

26. De burgerlijke partijen XXX en XXX en hun minderjarig kind, XXX wonen aan de XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.500 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 250 euro wegens achternageloop;
- 500 euro morele schade voor het kind;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.080 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 500 euro per persoon voor de ouders, 250 voor het kind en één vergoeding van 250 euro wegens achternageloop.

27. De burgerlijke partijen XXX en XXX wonen aan de XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.500 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 250 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.080 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 500 euro per persoon en één vergoeding van 250 euro wegens achternageloop.

28. De burgerlijke partijen XXX en XXX wonende aan XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 200 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 780 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 300 euro per persoon en één vergoeding van 100 euro wegens achternageloop.

29. De burgerlijke partijen XXX en XXX en hun minderjarige kinderen XXX, XXX en XXX wonen aan de XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 200 euro wegens achternageloop;
- 250 euro morele schade voor elk van de kinderen XXX en 150 euro voor XXX;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 780 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 300 euro per persoon voor de ouders, 150 euro voor elk van de kinderen en één vergoeding van 100 euro wegens achternageloop.

30. De burgerlijke partijen XXXen XXX en hun minderjarige kinderen XXX, XXX en XXX wonen aan XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.500 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 250 euro wegens achternaloo;
- 500 euro morele schade voor elk van de kinderen XXX en 250 euro voor XXX;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.080 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 500 euro per persoon voor de ouders, 250 euro per kind en één vergoeding van 250 euro wegens achternaloo.

31. De burgerlijke partijen XXX en XXX, wonende te XXX en zijn eigenaar van een perceel bouwgrond aan XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 250 euro als morele schade;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 180 euro.

Deze burgerlijke partijen wonen niet in de omgeving van het bedrijf. Hun schade is zeer beperkt en kan worden vergoed met elk 1 euro wegens morele schade.

32. De burgerlijke partijen XXX en XXX en hun minderjarig kind XXX wonen aan de XXX 123.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 200 euro wegens achternageloop;
- 150 euro morele schade voor het kind;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 780 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 300 euro per persoon voor de ouders, 150 euro voor het kind en één vergoeding van 100 euro wegens achternageloop.

33. De burgerlijke partij XXX woont te XXX 114.

Hij vordert de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- een bedrag van 2.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 200 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 480 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 300 euro per persoon en één vergoeding van 100 euro wegens achternageloop.

34. De burgerlijke partijen XXX en XXX wonen aan de XXX 8.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.500 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 250 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.080 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 500 euro per persoon en één vergoeding van 250 euro wegens achternageloop.

35. De burgerlijke partijen XXX en XXX wonen aan de XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 200 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 780 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 300 euro per persoon en één vergoeding van 100 euro wegens achternageloop.

36. De burgerlijke partijen XXX en XXX wonen aan de XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 200 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 780 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 300 euro per persoon en één vergoeding van 100 euro wegens achternageloop.

37. De burgerlijke partijen XXX en XXX wonen aan de XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 200 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 780 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 300 euro per persoon en één vergoeding van 100 euro wegens achternageloop.

38. De burgerlijke partijen XXX en XXX wonen aan XXX

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 2.500 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 250 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.080 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 500 euro per persoon en één vergoeding van 250 euro wegens achternageloop.

39. De burgerlijke partijen XXX en XXX wonen te XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk van hen een bedrag van 1.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- één bedrag van 200 euro wegens achternageloop;
- de vergoedende intrest vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest en de kosten, begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 480 euro.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 150 euro per persoon en één vergoeding van 50 euro wegens achternageloop.

40. De burgerlijke partijen bijgestaan door dezelfde raadsman zijn gerechtigd op een rechtsplegingsvergoeding van maximum het dubbele van de maximale rechtsplegingsvergoeding waarop de begunstigde die gerechtigd is om de hoogste vergoeding te eisen, aanspraak kan maken. Deze rechtsplegingsvergoeding wordt verdeeld tussen de partijen (artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek).

De toe te kennen rechtsplegingsvergoeding bedraagt dus 4.800 euro.

41. De burgerlijke partijen XXX en XXX en hun minderjarige kinderen XXX, XXX en XXX wonen aan de XXX.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan XXX een bedrag van 2.500 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- aan XXX een bedrag van 2.750 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- 750 euro morele schade voor elk van de kinderen XXX en XXX en 500 euro voor XXX;
- één bedrag van 400 euro wegens achternalooop;

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 500 euro per persoon voor de ouders, 250 euro per kind en één vergoeding van 250 euro wegens achternalooop.

42. De burgerlijke partijen XXX en XXX en hun minderjarige kinderen XXX en XXX wonen aan de XXX 28.

Zij vorderen de beklaagden te veroordelen om te betalen:

- aan elk een bedrag van 2.000 euro als morele en materiële schadevergoeding wegens de geleden hinder;
- 250 euro morele schade voor elk van de kinderen XXX.

De schadevergoeding voor de hinder kan in billijkheid begroot worden op 300 euro per persoon voor de ouders, 150 euro voor de kinderen en één vergoeding van 100 euro wegens achternalooop.

43. De mogelijkheid bestaat dat andere personen dan de burgerlijke partijen schade, veroorzaakt door de bewezen verklaarde misdrijven, hebben geleden.

Ingevolge artikel 4 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering (VTSv) moet de rechtbank die burgerlijke belangen ambtshalve aanhouden.

BIJDRAGEN en KOSTEN

44. De beklaagden moeten worden veroordeeld tot de gerechtskosten zoals hierna begroot.

45. De beklaagden moeten elk een bijdrage betalen voor de financiering van het “Bijzonder Fonds tot Hulp van de Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders” (artikel 29, tweede lid van de Wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale bepalingen). Deze bijdrage bedraagt 200 euro (met opdecimen). Deze bijdrage heeft een eigen aard en is geen straf.

46. De beklaagden moeten elk een bijdrage betalen voor de financiering van het “Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand” (artikel 4 § 3 en artikel 5 §§ 1 en 1 van de Wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand). Deze bijdrage bedraagt 20 euro.

47. Overeenkomstig de artikelen 11 en 44 van de Wet van 23 maart 2019 betreffende de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en tot invoeging van een artikel 648 in het Wetboek van strafvordering en de bijlage aan de ministeriële omzendbrief nr. 131/6 van 24 juni 2019 over de indexering van de bedragen die mogen worden aangerekend door de personen die door de gerechtelijke overheden worden gevorderd voor het uitvoeren van een opdracht in een dienstverlenende rol die gerechtskosten in strafzaken genereert, wordt aan de beklaagden ook een vergoeding opgelegd van 54,76 euro.

Om deze redenen, en gelet op de volgende artikelen:

art. 11, 12, 14, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 40 en 41 van de wet van 15 juni 1935,

art. 4 Wet van 17 april 1878 - Wet houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

art. 162, 162bis, 182, 184, 185 §1, 189, 190, 191, 194, 195, 203§3 Wetboek van Strafvordering, alsook de overige wetsbepalingen aangehaald in huidig vonnis;

art. 1, 2, 3, 5, 7, 7bis, 25, 38, 39, 40, 41, 41bis, 44, 45, 65, 66, 100 Strafwetboek, alsmede alle artikelen vermeld in de dagvaarding;

art. 1.8 Wet 29.6.1964 ;

art. 2 KB 26.10.2007 ;

art. 1022 Ger. W. ;

de rechtbank, recht doende **op tegenspraak**,

STRAFRECHTELIJK

Heromschrijft de geïncrimineerde periode van de telastlegging A als volgt: '**te 9700 Oudenaarde, in de periode van 28 oktober 2014 (datum eerste vaststelling - OK 1) tot en met 4 juli 2018 (datum laatste vaststelling - OK 5)**, met dien verstande dat de feiten tot 22 februari 2017 een inbreuk vormden op artikel 22 van het Milieuvergunningsdecreet.

XXX

Veroordeelt **XXX** voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde telastleggingen A zoals heromschreven en B samen tot een **geldboete van 5.000 euro**, vermeerderd met 70 opdecimen tot 40.000 euro, of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden, de feiten gedeeltelijk voor als na 1.1.2017 gepleegd zijnde.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** van dit vonnis voor **4.000 euro**, vermeerderd met 70 opdecimen tot 32.000 euro, van de opgelegde geldboete, en dit gedurende een periode van drie jaar.

Veroordeelt hem tot betaling van een **bijdrage** aan het Bijzonder Fonds tot Hulp aan de Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders van 25 euro, vermeerderd met 70 opdecimen tot 200 euro.

Veroordeelt hem tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt hem tot betaling van een **vaste vergoeding** voor beheerskosten van 54,76 euro.

XXX

Veroordeelt **XXX** voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde telastleggingen A zoals heromschreven en B samen tot een **geldboete van 5.000 euro**, vermeerderd met 70 opdecimen tot 40.000 euro, of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden, de feiten gedeeltelijk voor als na 1.1.2017 gepleegd zijnde.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** van dit vonnis voor **4.000 euro**, vermeerderd met 70 opdecimen tot 32.000 euro, van de opgelegde geldboete, en dit gedurende een periode van drie jaar.

Veroordeelt haar tot betaling van een **bijdrage** aan het Bijzonder Fonds tot Hulp aan de Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders van 25 euro, vermeerderd met 70 opdecimen tot 200 euro.

Veroordeelt haar tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt haar tot betaling van een **vaste vergoeding** voor beheerskosten van 54,76 euro.

Gerechtskosten

Veroordeelt **XXX** en **XXX** hoofdelijk tot betaling van de gerechtskosten voor het openbaar ministerie, tot op heden in het geheel begroot op 53,82 euro.

HERSTEL EXPLOITATIEVERBOD VEILIGHEIDSMATREGEL

Legt **XXX** en **XXX** het verbod op om na 15 maart 2020 de mestdrooginstallatie nog langer te gebruiken en beveelt dat vanaf dan de natte mest rechtstreeks wordt afgevoerd, en dit tot zolang door de beklagden niet de nodige maatregelen werden getroffen om de emissie van de mestdroger te behandelen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te brengen.

Verklaart dit verbod en bevel onmiddellijk uitvoerbaar.

Veroordeelt **XXX** en **XXX** elk tot het betalen aan het openbaar ministerie en aan elk der burgerlijke partijen van een **dwangsom van 100 euro** per dag dat dit verbod en bevel worden overtreden.

BURGERRECHTELIJK

Verklaart de eis van de burgerlijke partijen toelaatbaar en deels gegrond.

Veroordeelt **XXX** en **XXX** hoofdelijk om te betalen aan:

1. de burgerlijke partijen **XXX** en **XXX** het bedrag van 1.250 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling.
2. de burgerlijke partijen **XXX** en **XXX** , in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van hun minderjarige zoon **XXX** een vergoeding van 250 euro, te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling.
Beveelt ambtshalve bij toepassing van artikel 379, 2° lid van het Burgerlijk Wetboek dat het aan de minderjarige toegekende bedrag, zal geplaatst worden op een rekening die op naam van de minderjarige is geopend en die, behoudens het recht op wettelijk genot, onbeschikbaar zal zijn tot het tijdstip van zijn meerderjarigheid;
3. De burgerlijke partijen **XXX** en **XXX** het bedrag van 1.250 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
4. De burgerlijke partijen **XXX** en **XXX** het bedrag van 700 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
5. De burgerlijke partijen **XXX** en **XXX** het bedrag van 700 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
6. De burgerlijke partijen **XXX** en **XXX** in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van hun minderjarige kinderen **XXX**, **XXX** en **XXX** een vergoeding van 150 euro per kind, te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling.
Beveelt ambtshalve bij toepassing van artikel 379, 2° lid van het Burgerlijk Wetboek dat het aan de minderjarige toegekende bedrag, zal geplaatst worden op een rekening die op naam van de minderjarige is geopend en die, behoudens het recht op wettelijk genot, onbeschikbaar zal zijn tot het tijdstip van zijn meerderjarigheid;

7. De burgerlijke partijen XXXen XXX het bedrag van 1.250 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
8. De burgerlijke partijen XXXen XXX in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van hun minderjarige kinderen XXX, XXX en XXX een vergoeding van 250 euro per kind, te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling.
Beveelt ambtshalve bij toepassing van artikel 379, 2° lid van het Burgerlijk Wetboek dat het aan de minderjarige toegekende bedrag, zal geplaatst worden op een rekening die op naam van de minderjarige is geopend en die, behoudens het recht op wettelijk genot, onbeschikbaar zal zijn tot het tijdstip van zijn/haar meerderjarigheid;
9. De burgerlijke partijen XXX en XXX elk het bedrag van 1 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
10. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 700 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
11. De burgerlijke partijen XXX en XXX in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van hun minderjarige kind XXX een vergoeding van 150 euro, te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling.
Beveelt ambtshalve bij toepassing van artikel 379, 2° lid van het Burgerlijk Wetboek dat het aan de minderjarige toegekende bedrag, zal geplaatst worden op een rekening die op naam van de minderjarige is geopend en die, behoudens het recht op wettelijk genot, onbeschikbaar zal zijn tot het tijdstip van haar meerderjarigheid;
12. De burgerlijke partij XXX het bedrag van 400 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
13. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 1.250 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de

gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;

14. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 700 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
15. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 700 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
16. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 700 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
17. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 1.250 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
18. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 350 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
19. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 1.250 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;
20. De burgerlijke partijen XXX en XXX in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van hun minderjarige kinderen en hun minderjarige kinderen XXX, XXX en XXX een vergoeding van 250 euro per kind, te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling.
Beveelt ambtshalve bij toepassing van artikel 379, 2° lid van het Burgerlijk Wetboek dat het aan de minderjarige toegekende bedrag, zal geplaatst worden op een

rekening die op naam van de minderjarige is geopend en die, behoudens het recht op wettelijk genot, onbeschikbaar zal zijn tot het tijdstip van zijn meerderjarigheid;

21. De burgerlijke partijen XXX en XXX het bedrag van 700 euro te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling;

22. De burgerlijke partijen XXX en XXX in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van hun minderjarige kinderen XXX en XXX een vergoeding van 150 euro per kind, te vermeerderen met de vergoedende intresten tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 28 oktober 2014, de gerechtelijke intrest op de hoofdsom en de vergoedende intrest vanaf heden tot de dag van volledige betaling.

Beveelt ambtshalve bij toepassing van artikel 379, 2° lid van het Burgerlijk Wetboek dat het aan de minderjarige toegekende bedrag, zal geplaatst worden op een rekening die op naam van de minderjarige is geopend en die, behoudens het recht op wettelijk genot, onbeschikbaar zal zijn tot het tijdstip van zijn meerderjarigheid;

Veroordeelt **XXX** en **XXX** hoofdelijk tot de kosten en begroot de rechtsplegingsvergoeding op **4.800 euro**, waarbij elke burgerlijke partij bijgestaan door meester Peter De Smedt gerechtigd is op een gelijk deel daarvan.

Houdt ambtshalve de overige burgerrechtelijke belangen aan.

Dit vonnis werd uitgesproken in openbare terechtzitting van de O twaalfde kamer van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde op 14 januari 2020, bestaande uit Jan Van den Berghe, voorzitter van de kamer en Bart Coppens, griffier, in aanwezigheid van substituut-procureur des Konings I. D'haese.

Bart Coppens

Jan Van den Berghe